

47. Σύνθεση ταλαντώσεων.

Σώμα Σ πραγματοποιεί α.α.τ με εξίσωση, $x_1=0,4 \cdot \eta\mu(10t+\frac{5\pi}{12}) \cdot \sigma\upsilon\nu(10t+\frac{5\pi}{12})$ (S.I),

γύρω από τη θέση ισορροπίας του.

Τη χρονική στιγμή $t=0$ το Σ αρχίζει να πραγματοποιεί και μια εξαναγκασμένη ταλάντωση στην ίδια διεύθυνση γύρω από την ίδια θέση ισορροπίας με εξίσωση,

$$x_2=0,2 \cdot [\sigma\upsilon\nu^2(10t+\frac{5\pi}{12}) - \eta\mu^2(10t+\frac{5\pi}{12})] \text{ (S.I).}$$

Πως μεταβάλλεται με το χρόνο η επιτάχυνση του Σ₁;

Συνοπτική λύση:

Ισχύει $\eta\mu 2\alpha = 2\eta\mu\alpha \cdot \sigma\upsilon\nu\alpha$, άρα $x_1=0,2 \cdot \eta\mu(20t+\frac{5\pi}{6})$ (S.I) και $\sigma\upsilon\nu 2\alpha = \sigma\upsilon\nu^2\alpha - \eta\mu^2\alpha$, άρα

$$\acute{\epsilon}\chi\omicron\upsilon\mu\epsilon \ x_2 = 0,2 \cdot \sigma\upsilon\nu(20t+\frac{5\pi}{6}) \ \acute{\eta} \ x_2 = 0,2 \cdot \eta\mu(20t+\frac{5\pi}{6} + \frac{\pi}{2}) \Rightarrow x_2 = 0,2 \cdot \eta\mu(20t+\frac{4\pi}{3}) \text{ (S.I).}$$

Για την απομάκρυνση του Σ γύρω από τη θέση ισορροπίας του ισχύει

$$x = x_1 + x_2 = A \cdot \eta\mu(\omega t + \theta) \text{ με } \theta = \pi + \theta'.$$

1^{ος} τρόπος:

Από το διανυσματικό διάγραμμα (Γεωμετρική κατασκευή του Fresnel):

$$A = \sqrt{A_1^2 + A_2^2} = 0,2 \cdot \sqrt{2} \text{ m}$$

$$\text{με } \epsilon\phi(\theta' + \frac{\pi}{6}) = \frac{A_2}{A_1} = 1 \ \acute{\eta} \ \theta' + \frac{\pi}{6} = \frac{\pi}{4} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \theta' = \frac{\pi}{12} \text{ rad.}$$

Τελικά έχουμε $x = A \cdot \eta\mu(\omega t + \pi + \theta') \Rightarrow$

$$\Rightarrow x = 0,2 \cdot \sqrt{2} \cdot \eta\mu(20t + \frac{13\pi}{12}) \text{ και για}$$

την επιτάχυνση είναι $a = -\omega^2 \cdot x \Rightarrow$

$$\Rightarrow a = -80 \cdot \sqrt{2} \cdot \eta\mu(20t + \frac{13\pi}{12}) \text{ (S.I).}$$

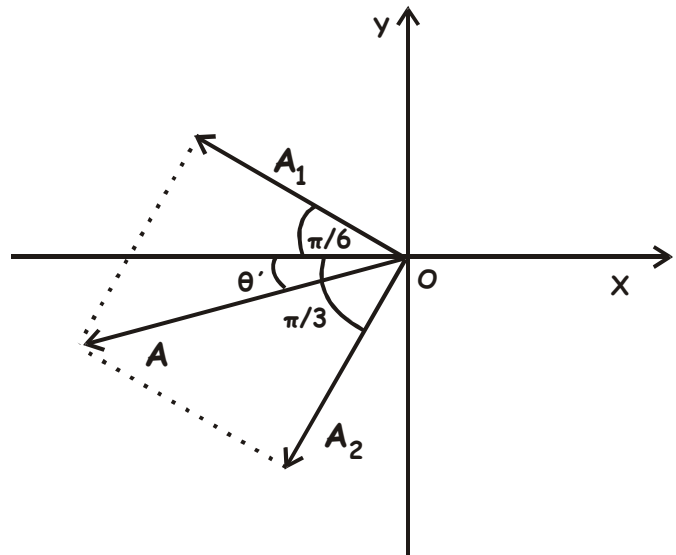
2^{ος} τρόπος:

$$\text{Ακόμη ισχύει } x_1 = 0,2 \cdot \eta\mu(20t + \frac{5\pi}{6})$$

και $x_2 = 0,2 \cdot \eta\mu(20t + \frac{4\pi}{3})$ οπότε η διαφορά φάσης των δυο ταλαντώσεων είναι

$$\Delta\phi = \frac{4\pi}{3} - \frac{5\pi}{6} = \frac{\pi}{2} \text{ rad. Τότε ισχύει } A = \sqrt{A_1^2 + A_2^2 + 2A_1A_2\sigma\upsilon\nu\Delta\phi} = \sqrt{A_1^2 + A_2^2} = 0,2 \cdot \sqrt{2} \text{ m}$$

$$\text{Ακόμη έχουμε } \epsilon\phi\theta = \frac{A_2\eta\mu\Delta\phi}{A_1 + A_2\sigma\upsilon\nu\Delta\phi} = \frac{A_2}{A_1} = 1 \Rightarrow \theta = \frac{\pi}{4} \text{ rad. Τότε είναι}$$

$$x=A \cdot \eta\mu(\omega t+\frac{5\pi}{6}+\theta) \Rightarrow x=0,2 \cdot \sqrt{2} \cdot \eta\mu(20t+\frac{5\pi}{6}+\frac{\pi}{4}) \Rightarrow x=0,2 \cdot \sqrt{2} \cdot \eta\mu(20t+\frac{13\pi}{12}) \text{ (S.I.)}$$

3^{ος} τρόπος:

Για τις απομακρύνσεις ισχύει:

$$x_1=0,2 \cdot \eta\mu(20t+\frac{5\pi}{6}) \text{ (S.I)}$$

$$x_2=0,2 \cdot \eta\mu(20t+\frac{4\pi}{3}) \text{ (S.I.)}$$

και για την απομάκρυνση του Σ γύρω από τη θέση ισορροπίας του ισχύει $x=x_1+x_2 \Rightarrow x=A \cdot \eta\mu(\omega t+\theta)$. Τότε για $t=0$ είναι

$$x_1=0,2 \cdot \eta\mu(\frac{5\pi}{6}) \Rightarrow x_1=0,1 \text{ m,}$$

$$x_2=0,2 \cdot \eta\mu(\frac{4\pi}{3}) \Rightarrow x_2=-0,1 \sqrt{3} \text{ m και}$$

$x=A \cdot \eta\mu\theta$. Όμως ισχύει σύμφωνα με την αρχή της επαλληλίας ότι

$$x=x_1+x_2 \Rightarrow A \cdot \eta\mu\theta=0,1-0,1 \sqrt{3} \Rightarrow \mathbf{A \cdot \eta\mu\theta=0,1(1-\sqrt{3})} \text{ (1) με } \eta\mu\theta < 0.$$

Για τις ταχύτητες ισχύει:

$$v_1=4 \cdot \sigma\upsilon\nu(20t+\frac{5\pi}{6}) \text{ (S.I)}$$

$$v_2=4 \cdot \sigma\upsilon\nu(20t+\frac{4\pi}{3}) \text{ (S.I.)}$$

και $v=v_1+v_2 \Rightarrow v=\omega A \cdot \sigma\upsilon\nu(\omega t+\theta)$. Τότε για $t=0$ είναι

$$v_1=4 \cdot \sigma\upsilon\nu(\frac{5\pi}{6}) \Rightarrow v_1=-2 \sqrt{3} \text{ m/s,}$$

$$v_2=4 \sigma\upsilon\nu(\frac{4\pi}{3}) \Rightarrow v_2=-2 \text{ m/s και}$$

$$v=\omega A \cdot \sigma\upsilon\nu\theta. \text{ Παρόμοια έχουμε } v=v_1+v_2 \Rightarrow \omega A \cdot \sigma\upsilon\nu\theta=-2 \sqrt{3} -2 \Rightarrow$$

$$\Rightarrow 20 \cdot A \cdot \sigma\upsilon\nu\theta=-2(1+\sqrt{3}) \Rightarrow \mathbf{A \cdot \sigma\upsilon\nu\theta=-0,1(1+\sqrt{3})} \text{ (2) με } \sigma\upsilon\nu\theta < 0.$$

Αν διαιρέσουμε κατά μέλη τις (1) και (2), έχουμε $\epsilon\phi\theta=2-\sqrt{3}$, με $\pi < \theta < \frac{3\pi}{2}$ rad άρα

$$\theta=\pi+\frac{\pi}{12} \Rightarrow \theta=\frac{13\pi}{12} \text{ rad. Ακόμη (1) } \Rightarrow A^2 \cdot \eta\mu^2\theta=0,1^2(1-\sqrt{3})^2 \text{ και (2) } \Rightarrow$$

$$A^2 \cdot \sigma\upsilon\nu^2\theta=0,1^2(1+\sqrt{3})^2 \text{ με πρόσθεση κατά μέλη έχουμε}$$

$$A^2=0,1^2[(1-\sqrt{3})^2+(1+\sqrt{3})^2] \Rightarrow A^2=0,1^2 \cdot 8 \Rightarrow A=0,1 \cdot \sqrt{8} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow A=0,2 \cdot \sqrt{2}. \text{ Τελικά προκύπτει } x=0,2 \cdot \sqrt{2} \cdot \eta\mu(20t+\frac{13\pi}{12}) \text{ και } a=-\omega^2 \cdot x \Rightarrow$$

$$\Rightarrow a=-80 \cdot \sqrt{2} \cdot \eta\mu(20t+\frac{13\pi}{12}) \text{ (S.I.)}$$